

OBĚŽNÍK

České katolické missie

Ročník XI

Paříž

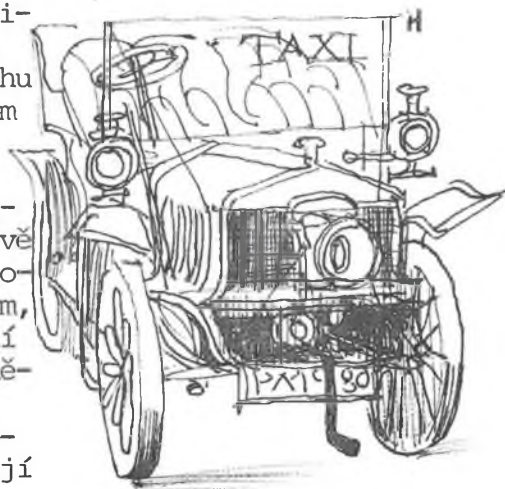
Číslo 3

květen-červen 1980

Pařížské taxi

Právě před pěti lety, ve třetím čísle *Oběžníku* z roku 1975, jsem Vás všechny zval k mému kněžskému svěcení do Ellwangen a k primici v Paříži. Kněžskou službu jsem přitom přirovnal k úloze taxikáře a věru jsem se nenadál, že těch kilometrů po pařížské oblasti v následujících letech bude tolik. Měl jsem na mysli spíše vzdálenosti obrazné a nad nimi bych se dnes chtěl krátce zamyslet.

Bo nechutných tahačích těsně před mým zcela náhodným příchodem do Paříže a přes můj několikaměsíční studijní pobyt v USA se činnost České Misie v průběhu uplynulých pěti let přece jenom vcelku ustálila. Změn v jejím životě v tomto období bylo nemálo a to v první řadě pocítili - často ne zrovna příjemně - právě ti nejvěrnější, kdo s Misíi prožili kus její minulosti se vším, co v ní bylo. Snad jim poslední léta kromě těžkostí s novým knězem, novým místem a odlišným stylem, přinesla přece jen i okamžiky radosti, pro které stojí za to pokračovat.

Jen velmi nezkušený člověk může od budoucnosti očekávat něco jiného, než tu směs hezkých chvil, na které se vzpomíná, a nepříjemností, na které je nejlepší rychle zapomenout. Hlavní při tom je, aby byla zachována *možnost* pokračovat a, mám-li se vrátit k mému taxikářskému přirovnání, aby se po té Paříži nejezdilo ani *naprázdno*, ani *nazdařbůh*.

Ať je tomu jakkoliv, opravdové Pařížany nebo Francouze z nás nikdo už neudělá, a proto při našich *jízdách* nemůžeme zůstat uzavřeni v hostitelském prostředí. Náš zájem o místo, kde jsme se narodili může vyústit do sentimentálního *co je české, to je hezké*. Česká Misie, zůstávající přes všechny překážky úzce spjata s českým křesťanstvím doma, míří výše. Nacházíme se na důležité evropské křižovatce - návštěva Jana-Pavla II. nám to brzy znovu připomene - kterou prošel i kus našich dějin od sv. Vojtěcha přes Karla IV. až po ty, kdo budovali čkoslovenský stát na troskách Rakousko-Uherska. Za celou plejádu umělců ať mluví velká výstava díla *A. Muchy* z dubna a května tr. My Češi patříme ke křesťanskému Západu a jeho osudy jsou našim údělem v dobách dobrých i zlých.

V Paříži můžeme pomáhat těm nemnohým, kdo dnes utíkají s holýma rukama před útlakem doma. Většinou míří za oceán, ale i tak je *první pomoc*, kterou jim na jejich cestě poskytneme, důležitá. Především ovšem chceme pomáhat domovu samotnému, a to účinněji, než jen balíčkem kávy nebo pařížským parfémem. Co myslíte, co schází nejvíce těm doma, kdo nechtějí žít *jen samým chlebem*?

Pomoc domovu dnes - a dá-li Pán Bůh, možná ještě účinněji v budoucnosti - to je jeden z hlavních cílů celé činnosti České Misie. Tak se už od dob apoštola Pavla vytvářela společenství věřících. V této činnosti Vy všichni můžete daleko více, než český kněz samotný. Zároveň pro tuto činnost potřebujeme co nejlepší vztahy k hostitelům - *vytvářejte je v zájmu domova i v našem vlastním!!*

Nejde vůbec onějak podvratnou činností, ale o onu prosulou drobnou práci, která nakonec prolomí izolační bariéru, tyčící se mezi Československem a Západem, mezi českým křesťanstvím a univerzální světovou církví, mezi českým národem a národy západní Evropy. O spolupráci na osvobození našich bratří doma jde při všem, co dělá i Česká Misie, napojená na staroslavné metropole Prahu a Olomouc.

Potěšení zarmoucených

jež v prostřed věrných, v zármutku a bázni,
v tom večeradle, kde se chvěl i stín,
jsi s jasným srdcem čekala až zazní
plamenný hlas, jež slíbil seslat Syn.

Vyhnanců tvrzi, vězňů domovino,
náruči sirotků a sílo vdov,
jež v sladkost měníš trpké samot víno,
jež tavíš rudu žalu v zpěvný kov,

ó hudebnice, jež na varhanách hromu
nejtišší píseň umíš rozehrát!
Ty stavitelko vyhořelých domů,
ó neskonalá náhrado všech ztrát!

Oroduj za nás

v tom údolí, kde stálý průvan hučí
(vždy něco bere, něco nesa vstříc)
kde každým novým nálezem jsme chudší
o jeden sen, jenž čekal mnohem víc,

kde každá nová tvář je hvězda spadlá
dřív, než k nám došel délkou její svit,
kde lásky prchavé jsou zaklínadla,
jež příval smrti touží zastavit.

(V. Renč, Sluncem oděná, Řím 1979)

ČETLI JSME KNIHU

Josef Kolářek, Moravské exsultet,
obálku a frontispis navrhl Jiří Hejna, vydala Křesťanská Akademie v Římě v r. 1979

Ve válečných letech kolovaly mezi moravskou mládeží dopisy Aničky Zelíkové. Toto rolnické děvče z Napajedel oslovovalo svými průhledně prostými, dětsky přímými a hluboce duchovními meditacemi znejistěné a hledající duše. Udivovalo náročné a kritické teology ryzostí svých myšlenek a zejména opravdovostí svého duchovního života. Dojímalo mnohé svým křehkým, smrtí poznamenaným mládím i svým zářivým úsměvem uprostřed narůstající bolesti. Anička zemřela 11. září ve věku 17 let po dlouhé, bolestné a zákeřné nemoci.

Na první pohled se životní příběh Aničky Zelíkové neliší od ostatních podobných osudů. Dodnes umírají ve světě mladí lidé na zákeřné nemoci. Můžeme ovšem protestovat s Dostojevským a s četnými soudobými spisovateli proti kruté absurditě světa, v němž sotva rozkvetlé životy vadnou jako polní tráva. Naše revolty proti nesmyslnosti života a umírání, naše humanitní soucítění k předčasné zkáze odsouzených, existenčně nezmění ani o píd směrem neúprosně narůstající nicoty. Ve světě bez Boha a bez naděje vykoupení zbývá pak jen pokus o útěk z území absurdity - útěk sebevraždou. S tímto temným problémem zápasil v celém svém literárním díle francouzský spisovatel Albert Camus. Sebevražda je sice protestem proti absurditě života a smrti. Neprolomí však zdi nesmyslnosti, spíše je upevní.

Vznešený spor a šlechtná vzpoura proti nesmyslnosti lidské existence jsou zcela neplodné, plané a bezcenné. Ohlašují jen právě svou vznešeností, šlechtností a svým utrpením, že je možná jiná cesta. Kratičkový životní příběh Aničky Zelíkové byl *zcela jiný*, měl ještě jiný skrytý a zastřený vertikální rozměr, který bylo třeba odstříit a osvětlit, dát mu vyrůst v celé jeho síle, moci a nádheře. Teprve potom se vynořila nezkomolená skutečnost života, celá krutost umírání ale také celé, nad absurditou vítězí a proměňující tajemství trpícího,

ukřížovaného, umírajícího a v plnosti nesmrtelného života povstávajícího Krista. Koláčkovi se podařilo zachytit tuto krajně radikální křesťanskou jinakost lidského osudu moravské dívenky.

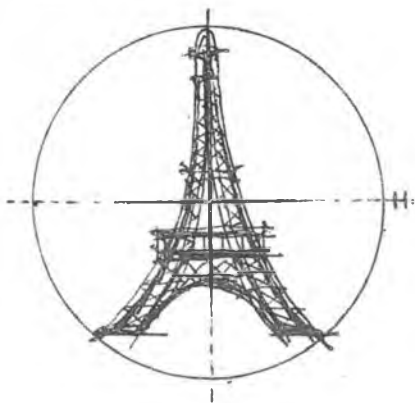
(Z předmluvy Msgre Karla Vrány)

Neboť všichni trpělivost doporučují, ačkoli málokdo chce trpět.

(T. Kempenský, Násl. Krista 2,12.13)

Výběr z kulturních událostí

Známa hra Samuela Becketta *Čekání na Godota* se nyní uvádí v Théâtre Bouffes du Nord v režii českého divadelníka Otomara Krejčí a v podání belgického Divadelního atelieru z Louvain-La Neuve. V hlavních úlohách však hrají přední pařížští herci M. Bouquet, G. Wilson a A. Burzon

Také Comédie Française si k novému nastudování Čechovovy hry *Racek* pozvala Otomara Krejčí. Tato francouzská národní scéna oslavuje v letošním roce významné jubileum - 300 let od svého založení.

Nakladatelství Gallimard vydává *Souborné dílo Franze Kafky* (Oeuvres complètes). První díl obsahuje romány nebo románové fragmenty *Amerika*, *Proces*, *Zámek*. Ve druhém díle, který právě vyšel, jsou zařazeny všechny Kafkovy narativní texty. Každá z knih má přes 1400 stran a je vždy doplněna předmluvou, početnými údaji, poznámkami a vysvětlivkami se vztahem k různým překladům a variantám Kafkova literárního díla.

Orchestre de Paris dává v pařížském Palais de Congrès ve dnech 4. a 5. června tr (ve 20.30 hod) koncerty, při nichž zazní Brahmsovy a *Dvořákovy skladby*. Sólisty jsou Daniel Barenboim a Claudio Arrau.

V rámci cyklu 16 koncertů slavného houslisty Isaaca Sterna, kterého pozval Francouzský rozhlas, jsou zařazeny též hudební večery se skladbami *Antonína Dvořáka* v podání Orchestre National de France; dirigentem je Lorin Maazel. (Théâtre des Champs-Élysées, 7. června ve 20.30 hod).

Zajímavosti z domova a ze světa

Po triumfální cestě napříč Afrikou přijede papež *Jan-Pavel II.* v pátek 30. května do Paříže. Tentýž den bude sloužit mši svatou pro katolíky pařížské oblasti na prostranství před katedrálou *Notre Dame de Paris*. Den nato, v sobotu 31. května, se setká s představiteli jiných křesťanských vyznání a k obědu bude hostem francouzského primase, *kardinála Martyho*. Odpoledne navštíví kapli *Médaille Miraculeuse* v rue du Bac, jen několik kroků od sídla České Katolické Misie. Po setkání s řeholnicemi v zahradě kláštera se setká s Poláky, žijícími ve Francii (*Champs de Mars*). Večer bude sloužit mši svatou v basilice St Denis pro dělníky včetně početných cizinců, žijících v pařížské oblasti.

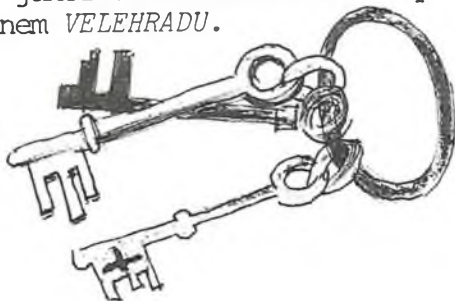
V neděli se setká s profesory a studenty na půdě *l'Institut Catholique de Paris*, bude sloužit mši sv. na letišti *Bourget*; po setkání s francouzskými biskupy a seminaristy se odebere k setkání s mládeží v *Parc des Princes*.

V pondělí promluví na půdě UNESCO a vykoná krátkou pouť do *Lisieux*.

Na žádost kardinála Martyho je kostelní sbírka v neděli dne 18. května v celé pařížské oblasti určena k úhradě cesty sv. Otce. Také Česká Misie podle svých skromných možností přispěje na tento účel (výtěžek sbírky není v okamžiku redakce tohoto čísla ještě znám a bude uveřejněn v příštím čísle *Oběžníku*).

Symposium českého náboženského střediska *VELEHRAD* se bude konat v severoitalském Brixenu ve dnech 3.-6. září tr. Hlavním účelem je udržování styků mezi českými ka-

tolickými kněžními a angažovanými laiky, žijícími v exilu. Zároveň je to příležitost k zamyšlení nad aktuálními problémy, týkajícími se života v církvi a z nich plynoucích důsledků např. pro ediční činnost našeho vydavatelství *Křesťanská Akademie* v Římě. Za Paříž se zúčastní otec *Kolář*, který je jakožto duchovní Čechů v pařížské oblasti automaticky členem *VELEHRADU*.

AGGIORNAMENTO, EKUMENISMUS, LITURGICKÁ REFORMA

a pro "znalce" snad jen samotné *aggiornamento* shrnuje slávu, ale také bídu katolicismu od 2. Vatikánského koncilu. Tři pojmy, v jejichž jménu se šikují teologové, preláti a hlavně věřící samotní. Náboženské války byly odjakživa ze všech nejukrutnější: zatímco dobývání kolonií rozehravuje především fantazii obchodníků a v lepším případě různých rádo by politických slavomanů, náboženský konflikt vzbuzuje v každém jednotlivci pocit zodpovědnosti za obranu Pravdy a dělá z něj tak božího bojovníka. Pravda se sice bez nich obejde, ale to většinou snadno unikne všeobecné pozornosti, upnuté na volbu vhodných zbraní a prostředků k udržení bojového zápalu. Echudíl se na civilizovaném Západě dnes už nebojuje barbarskými meči a kopími, když jde o myšlenky. Za ta staletí se nám kdesi vytratil říz - nebo spíše odvaha k němu. Válčí se sloven, alespoň v první fázi.

Přesto nás - říkám vědomě *nás* - s minulostí pojí tentýž základní postoj: ukoptěná úzkoprsost a hlavně nedostatek živé lásky jedněch ke druhým. Za tři čtyři století se budou lidé (zdalepak ještě stále tak nelaskaví navzájem?) divit našim dnešním sporům stejně, jako se dnes my divíme nevybíravé surovosti, sekterou se navzájem potírali křesťané v období reformace. Jejich problém se opravdu velmi podobal našemu dnešnímu. Máme-li v porovnání s nimi nějakou výhodu, pak snad hlavně v tom, že Vatikán II. nepřišel tak strašně pozdě, jako Trident, který se uprostřed

16. století už nemohl stát společnou základnou k usmíření rozvaděných a zůstal "jen" katedrou, ze které bylo konstatováno neodčinitelné. Otcové měli původně v úmyslu sejít se dříve, ale byly těžké, válečné časy a v Evropě řádil mor ...

Úplně na začátku, přede všemi úvahami o třech úvodních pojmech, bude asi dobře upozornit na jedno časté zmatení pojmů, o kterém velmi moudře píše dnes už kardinál Ratzinger ve své knize *Úvod do křesťanství (Řím 1979): křesťanství není prostě jen náboženství, a není dokonce náboženstvím ani v první řadě. V tom je právě jeho veliká zvláštnost, v porovnání s jinými světovými náboženskými systémy a je proto omyl je s nimi jednoduše srovnávat. Toho si byli vědomi už ve starověkém Římě, kde považovali první křesťany za neznabohy čili za lidi bez náboženství.*

Křesťanství ovšem je i náboženství. Ale v první řadě v něm jde o *víru*, jak o tom píše Ratzinger ve zmíněné knize (*viz Oběžník č. 6. z r. 1979, str. 10*). Pojmy *náboženství* a *víra* opravdu nejsou totožné, jak se často předpokládá. Toto oprávněné důležité rozlišení má své neméně důležité důsledky, jak bude zřejmé v dalším.

Co se týče našich tří pojmů, bude dobré nejdříve zopakovat - neboť opakování je matkou moudrosti - co znamenají a hlavně co *neznamenají*.

Pro nás Čechy bude zřejmě nejsnazší, ikdyž ne bezbolestné, začít posledním z nich, totiž liturgickou reformou. Ve způsobu, jakým vyjadřujeme naši víru v Krista a který při troše zjednodušení právě můžeme nazvat *náboženstvím*, se tato reforma jeví jako změna opravdu markantní. Jako taková pro nás skutečně znamená onu proslulou *změnu našeho náboženství*, která tak mnohé zarmoutila a někdy přímo pohoršila.

Právě v našem národě jsme na liturgické otázky a jmenovitě na používání mateřštiny citlivější, než jinde ve světě. Vždyť to také byl jeden z důležitých sporných bodů mezi našimi předky a církevní autoritou od samého počátku křesťanství u nás a není divu, že se stejný požadavek znovu vynořil v období husitské reformace. Od té doby a až do nedávna byl jedním z rozlišovacích znamení věrnosti církvi. Můžeme ovšem příhodně podotknout, že snad právě v důsledku husitismu nebylo naše "liturgické polatinštění" nikdy tak zcela dokonalé a že lidový zpěv

(český) byl a zůstal po celou dobu důležitou součástí liturgie v Čechách. Přesto zůstává pravdou, že liturgická reforma opravdu změnila naše náboženství, jak si mnozí křesťané stěžují.

To platí ve zvýšené míře ovšem i o ekumenismu, který usiluje o to, aby se z různých výrazů víry v téhož Krista znovuvytvořil výraz jediný ("*jediné náboženství*"). Změna, kterou sebou jakožto požadavek nese ekumenismus, je mnohem pronikavější, než změny v liturgii. Zatímco první jde o to, říci jinak pokud možno nijak nezměněný obsah, snaží se druhá říkat o předmětu naší víry - či správněji o osobě, ve kterou věříme - totéž, co druhá. A protože se v tomto směru výpovědi nás, křesťanů, navzájem liší někdy opravdu značně, je změna našeho náboženství, která se od nás žádá, omnoho pronikavější, než v případě liturgické reformy. Naštěstí pro nás (jak paradoxní útěcha!) si ekumenické snahy razí cestu nesnadno a natolik zdlouhavě, že naše generace jejich výsledky na sobě zřejmě vůbec nepocítí.

Bylo by příliš laciné utěšovat se, že "koneckonců věříme přece v jednoho a téhož Krista" - mohli bychom pak říci, že koneckonců věříme všichni v téhož Boha a že koneckonců je všechno jedno, což neznamená nic jiného, než že je to všechno bez významu vůbec.

(pokračování v příštím čísle)

V červnu, červenci a srpnu si připomínáme

- 14.6. 1940 předává Moskva ultimatum Litvě
- 15.6. 1940 anexe baltských republik vojsky SSSR
- 26.6. 1970 je A. Dubček zbaven posledních funkcí a zároveň je vyloučen ze strany
- 30.6. 1898 se narodil pražský arcibiskup, kardinál František Tomášek
- 5.7. 1880 se narodil v Michli houslový virtuózní Jan Kubelík

- 16.7. 1460 se narodil spisovatel a originální myslitel Tomáš ze Štítného
- 21.7. 1880 se narodil slovenský vědec a politik Milan Rastislav Štefánik
- 23.7. 1850 bylo založeno v Brně Dědictví sv. Cyrila a Metoděje, jehož vydavatelská činnost výrazně ovlivnila život katolíků v naší zemi
- 24.7. 1860 se v Ivančicích na Moravě narodil významný český malíř Alfons Mucha (+14.7.1939 v Praze)
- 29.7. 1890 spáchal sebevraždu malíř Vincent van Gogh
- 1.8. 1870 se narodil sochař Ladislav Šaloun
- 5.8. 1880 zemřel malíř Guido Mães
- 6.8. 1860 zemřel překladatel ThDr A. L. Striž
- 14.8. 1890 se narodil hudební skladatel O. A. Tichý
- 19.8. 1680 zemřel Jan Eudes, zakladatel řádu eudistů, který se zabývá výchovou seminaristů
- 20.8. 1940 byl v Mexiku spáchán atentát na L. D. Trockého
- 20.8. 1968 překročila vojska "Varšavské pětky" hranice Československa
- 25.8. 1270 zemřel francouzský král sv. Ludvík
- 25.8. 1900 zemřel filozof Friedrich Nietzsche
- 27.8. 1910 se narodila Agnes Bojaxhiu, známá dnes po celém světě pod jménem "Matka Tereza".
- 28.8. 430 umírá ve městě Hippone (dnes Alžírsko) za vandalského obležení největší myslitel křesťanského starověku, biskup města, sv. Augustin

V létě r. 880 pobývá v Římě sv. Metoděj, apoštol Slovanů, a skvěle se hájí proti závistivým nařčením z bludů. Jeho kulturní dílo je potvrzeno papežem a Metoděj se vrací na Moravu jako panonský arcibiskup

27. srpna 1580 umírá v Praze Antonín Brus z Mohelnice, první pražský arcibiskup, jmenovaný po skončení husitských bouří, za kterých byl pražský stolec skoro sto let neobsazen. Jeho životním úkolem bylo nesené uplatňování dekretů Tridentského koncilu na počátku protireformačního období.

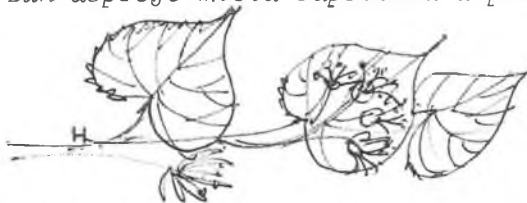
Svátostí křtu byl do církve přijat *Jiří-Alexandre Řehák*, syn Jiřího a Evy Řehákových.

Stalo se tak v rámci českých obřadů Bílé Soboty dne 5. dubna tr.

Blahopřejeme a ujišťujeme i do budoucna našimi modlitbami!

Z Amiensu se dovídáme o úmrtí pana prof. *Slavomíra Jirónka*, a to už 4. března tr. Bylo mu teprve 63 let. Jistě si mnozí vzpomenou na jeho přednášku o ekonomice v Československu, kterou nám kdysi při své návštěvě v Paříži udělal. Jeho dva synové jsou výtvarníci a vystavovali před několika lety také v budově *Centre Sèvres*, těsně po tragickém úmrtí jejich sestry, kterou v koupelně zabil elektrický proud v důsledku špatně izolovaného vedení.

Kéž mu Bůh dopřeje místa odpočinku a pokoje!

Na Oběžník a na Českou Katolickou Misi přispěli:

Anonym 6x	Batta	Didoski	Han
Hamola	Choutka	Jirkovský	Kohler
Kubů	Monzer	Peška	Prokšová
Řehák	Schovanec	Tichý	Tyce

Príspevky posílejte šekem na adresu

MISSION CATHOLIQUE TCHEQUE, CCP 601 38 63M PARIS

Všem dárcům bez rozdílu upřímné

PÁN BŮH ZAPLAŤ!

Náš program:

Mše sv. každou *první a třetí* sobotu v měsíci v 17.15 hod
 tj ve čtvrť na šest večer v kapli domu *CENTRE*
SEVRES, 35, rue de Sèvres, 75006 PARIS

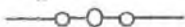
Po mši sv. pravidelná setkání ve farním sále č. 5
 v přízemí *CENTRE SEVRES*

Na červen jsme připravili:

7. *června* - *pan Peška* nás seznámí se situací v současné české literatuře doma a hlavně v zahraničí - jde o druhou část přednášky, jejíž první část jsme vyslechli dne 19. dubna tr.
21. *června* - poslední setkání před letními prázdninami, bez programu, volné setkání s aperitivem na ukončení pracovního roku.

PRVNÍ BOHOSLUŽBY PO PRÁZDNINÁCH BUDOU

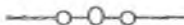
v sobotu 20. září v 17 hod 15 na obvyklém místě - nezapomeňte na ně přijít, ikdybychom vám do té doby nestačili poslat 4. číslo *Oběžníku*. Tiskárna totiž bude zavřena z technických důvodů "přinejmenším do konce srpna" - což ve skutečnosti asi znamená někdy do polovice září, však to znáte ...

Pan Louma zaspal a teď se pokouší stihnout vlak zkratkou přes sousedovu louku - pan soused je ale jako naschvál venku a vidí blížícího se pana Loumu.

Ó, promiňte pane sousede, smím přes vaši louku, já jsem dnes zaspal a ---

Ale ovšem, rozšafně zabafá z dýmky pan soused, a jestli se nám zase utrhnul býk, tak chytnete ne vlak v 7.10, ale určitě i ten předtím v 6.50!

Certificat d'inscription n. 52316

"OBĚŽNÍK - Circulaire", bulletin de la Mission Catholique Tchèque.

Périodique paraissant 6 fois par an (abonnement 10,-ff)

Editeur responsable: Mgr. H. Parolek, P. Petr Kolář

35, rue de Sèvres, 75006 P a r i s , tél. 544-58-91, CCP 201 38 63 Paris